

Tal av Tobias Rawet, , Föreningen för Förintelsens överlevande i Sverige

Stora synagogan 2008-01-27

Your Excelencies

Mina Damer och Herrar

Git nuvent, liebe ubergelebte. Ich hoff alles is git mit aich. Hant is a vichtige tog far ins ubergelebte in far alle menschen. Hant demantme sech fyn alle insere gelibte vits die nazistn hoben geharget. Tzi gedenken is sejer vichtig. Mit toe nischt färgessen, dos senren shildig alle die sex miljonen jidn vos sennen gemordivit gevoren. Git voch.

Kära Vänner, Idag är jiddisch ett minoritets språk, men före andra världskriget var det ett majoritets språk i Europa

Jag är född i Lodz, Polen 1936. Det var en kall och solig dag med mycket snö på marken i februari – mars 1940 när mina föräldrar drog mig på en kälke på väg till Ghattot i Litzmanstadt som Lodz numera hette. Vi var 5 vuxna och jag som skulle flytta till en omodern 3: a på Siegfridstrasse 81. Den 10 december 1939 hade den tyska krigsmakten beslutat att alla judar skulle flytta till Ghattot och spärras in där. Jag var nyss fyllda 4 år och den dagen tog min barndom slut.

Litzmanstadt Ghetto hade ca 260 000 invånare av dessa dog ca 44 000 av hunger och bara ca 10 000 överlevde Ghattot och senare koncentrations- och förintelsläger. Livet för ett litet barn i Ghattot var mycket, mycket svårt.

Under ledning Reinhard Heydrich samlades representanter för de nazistiska myndigheterna till en konferens i Wannsee, den 20 januari 1942, för att besluta om den s.k. ”slutliga lösningen”. 10.3 miljoner judar skulle mördas och förintas, däribland 8 tusen i Sverige. I vissa baltiska länder behövdes inte detta, det var redan ”judenferj”, det hade den lokala befolkningen sätt till.

För oss i ghattot innebar detta att mellan den 5 och 12 september togs alla barn under 10 år, de kastades på lastbilsflak och kördes till Chelumno där de mördades på det mest brutala sätt och deras utmärglade barnkroppar brändes för att utplåna alla spår. Jag var 6,5 år och att jag undkom är tack vare min modiga och uppfinningsrika mamma. Transporterna till och från Ghattot tog ordenlig fart. Ghattot stängdes sensommaren 1944. Jag hade tur som inte kom till Auschwitz där 1,2 miljoner judar mördades.

Efter befrielsen i maj 1945 åkte vi tillbaka till Polen i förhoppning att träffa familjen, men det var förgäves de flesta hade mördats av nazisterna.

Mördandet tog inte slut i och med freden 1945. Den 4 juli 1946 upplevde jag pogromen i Kielce då 43 judar mördades. Jag glömmer inte heller incidenten med den judiske

studenten i Lodz, och när jag själv blev misshandlad den 19 maj 1948 för att jag var jude.

Jag kom till Sverige i maj 1948 med en förhoppning att kunna lägga alla dessa fasanfulla minnen bakom mig. Men jag påmindes igen när Robert Faurisson kom till Sverige den 17 mars 1992 och påstod att förintelsen aldrig hade ägt rum. Alla dessa miljoner människor som hade mördats på det mes brutala sättet hade alltså inte existerats enligt honom. Det var då jag förstod vikten av att vi ALLA måste bekämpa dessa ondskefulla krafter som inte accepterar alla människors lika värde. De som vill återuppliva en ideologi som bygger på människors lägsta instinkter, hat människoförakt, brutalitet och grymhet.

En viktig uppgift för Sveriges regering och riksdag är att följa andra länders goda exempel och förbjuda förnekelsen av Förintelsen.

Föreningen Förintelsens Överlevande i Sverige bildades för ca 15 år sedan. Dess främsta ändamål är;

- att verka för att minnet av nazitidens förintelse inte faller i glömska
- att verka mot nazism och mot förnekande av förintelsen
- att genom upplysning i bl.a. skolor, om händelser under andra världskriget motverka antisemitism, rasdiskriminering, främlingshat och i övrigt verka för fredlig samlevnad mellan olika grupper i Sverige

Genom våra berättelser om våra egna erfarenheter under förintelsen hoppas vi bidra till en bättre förståelse om vad som kan hända om vi inte bekämpar de nya fascistiska och antisemitiska krafterna i det svenska samhället som tyvärr har ökat och fortsätter att öka.

Vid våra skolbesök och den efterföljande frågestunden får vi många frågor, bland annat:

- Vad var det första du tänkte på när du blev befriad?
- Efter allt du har gått igenom, kan du tro på Gud?
- Kan Du hata?
- Tror du att detta kan hända igen?

AM ISRAEL CHAJ